

Työ Euroopan yhdentymisen puolesta

Spaak oli tunnettu taitavasta retoriikastaan. Hän sai ihmiset kuuntelemaan itseään ja oli taitava suostuttelija. Nämä taidot yhdistettynä näkemyksiin Euroopan laajuisesta yhteistyöstä tekivät hänestä yhden tärkeimmistä henkilöistä Euroopan yhdentymishankkeen taustalla.

Benelux-liiton perustaminen

Suuri osa Euroopasta oli raunioina toisen maailmansodan jäljiltä, mutta Spaak näki tässä mahdollisuuden palauttaa Euroopan vaikutusvallan taloudellisen ja poliittisen yhteistyön kautta. Hänen mielestään sota oli selvästi osoittanut, että oli hyödyllisempää ponnistella yhteisten päämäärien puolesta kuin taistella toisiaan vastaan. Spaak on yksi henkilöistä, joita pidetään nykyään EU:n perustajahahmoina, koska hän näki mahdollisuuden yhdistää Euroopan maat sodan jälkimainingeissa. Yksi osoitus tästä oli Benelux-liiton perustaminen vuonna 1944.

Sota teki mantereella tuhojaan ja Spaak joutui työskentelemään Lontoosta käsin. Hän oli kuitenkin jo alkanut työstää täysin uutta ja kunnianhimoista suunnitelmaa yhdessä hollantilaisten ja luxemburgilaisten kollegoidensa kanssa. Benelux-liitto perustettiin vuonna 1944. Kyse oli Belgian, Alankomaiden ja Luxemburgin välisestä tulliliitosta. Ajatus oli yksinkertainen, mutta mitään vastaavaa ei ollut nähty tai koettu ennen. Kyseisten kolmen maan alueella taattaisiin rahan, ihmisten, palvelujen ja tavaroiden vapaa liikkuminen. Tämä innoitti myös tulevaa Euroopan yhdentymistä.

Messinan kokous

Vuonna 1955 pidetyssä kokouksessa Euroopan maiden johtajat nimittivät Spaakin johtamaan komiteaa, jonka oli määrä valmistella raportti Euroopan yhteismarkkinoiden perustamisesta. Kolme Benelux-maata ehdottivat Messinan kokouksessa, että Euroopan yhdentymisen käynnistettäisiin perustamalla yhteismarkkinat ja yhdistämällä toiminta liikenteen ja atomienergian alalla. Spaakin raportti loi perustan vuonna 1956 pidetyille hallitusten-väliselle konferenssille, jossa käsiteltiin yhteismarkkinoita ja Euratomia.

Sen pohjalta syntyi myös Rooman sopimus, joka allekirjoitettiin 25. maaliskuuta 1957 ja jolla perustettiin Euroopan talousyhteisö vuonna 1958. Spaak allekirjoitti sopimuksen Belgian nimissä.

Spaak puolusti poliittisen uransa loppuun saakka voimakkaasti Euroopan yhdentymisen merkitystä ja Euroopan komission riippumattomuutta: "Tulevaisuuden Euroopan on perustuttava ylikansallisuuteen", hän totesi torjuessaan Ranskan presidentin Charles de Gaullen vuonna 1962 esittämän Fouchet'n suunnitelman. Kyseisen suunnitelman tarkoituksena oli estää Britannian pääsy Euroopan yhteisöihin sekä horjuttaa yhteisöjen ylikansallista perustaa. Spaak näki Euroopan yhdentymisen lähinnä taloudellisenä yhdentymisenä. Hän kyllä kannatti poliittista yhdentymistä, mutta ei niin, että siihen osallistuisivat vain yhteismarkkinoihin liittyneet maat. Näin ollen hän vastusti kaikkia uusia toimenpiteitä siihen asti, että Britanniaakin vihdoinkin liittyi talousyhteisöön. Spaak lopetti poliittisen uransa vuonna 1966 ja kuoli Brysselissä vuonna 1972.

Spaak allekirjoittamassa Belgian nimissä sulautumissopimusta vuonna 1965.

Vankkumaton eurooppalainen

Paul-Henri Spaak tunnetaan historiankirjoissa tärkeänä hahmona Euroopan yhdentymisen taustalla. Hän uskoi Euroopan yhdentymishankkeeseen jo ennen kuin Euroopan taloudellinen ja poliittinen yhteistyö oli varsinaisesti alkanut. Spaak oli vankkumaton Eurooppa-aatteen kannattaja, joka täyhysi oman maansa rajoja pidemmälle.